

บทรายการวิทยุฟันทอล์ค

เรื่อง ทราบได้อย่างไรว่าเราควรเข้ารับการรักษารากฟัน?

ผู้เรียบเรียงบทความ ทันตแพทย์ไพศาล รัตนเรืองวิโรจน์

ปัญหาสุขภาพช่องปากและฟัน เป็นปัญหาใหญ่ที่ทุกคนควรให้ความสำคัญโดยเฉพาะอาการปวดฟัน เสียฟัน ที่มีสาเหตุจากฟันผุหรือฟันแตก เมื่อไม่ยอมเข้ารับการรักษา หรือทำการอุดฟัน อาจต้องทำการรักษารากฟัน เพราะฟันผุนแรงจนกระทั่งทะลุไปถึงโพรงประสาท เกิดการอักเสบและมีฝีรากฟันเป็นหนอง ทำให้มีอาการปวดทรมาน จนไม่สามารถรักษาด้วยการอุดฟันได้ และสุดท้ายเราอาจจะต้องสูญเสียฟันซี่นั้นไปได้

การรักษารากฟัน คือ กระบวนการกำจัดเชื้อที่อยู่ในโพรงประสาทฟัน ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดการติดเชื้อ และการอักเสบของเนื้อเยื่อในโพรงประสาทฟัน ฉะนั้น เมื่อทันตแพทย์ตรวจพบว่า ผู้ป่วยมีความจำเป็นต้องรับการรักษาฟัน ทันตแพทย์ก็จะแนะนำให้เข้ารับการรักษาเพื่อจะช่วยให้การเคี้ยวกลับมามีประสิทธิภาพที่ดี สามารถใช้ฟันกัดอาหารได้ ลักษณะรูปร่างของฟันกลับมาสวยงาม

นอกจากนี้การรักษารากฟันจะช่วยให้สามารถรักษาฟันไว้ใช้งานได้ต่อไป ซึ่งแน่นอนว่าดีกว่าการที่เราถอนฟันออกและต้องใส่ฟันปลอม เพราะฟันที่ได้รับการรักษารากแล้ว จะเหมือนฟันซี่อื่นๆในช่องปาก คือ มีแบคทีเรียยึดให้ฟันแน่นมั่นคงแข็งแรง และให้ความรู้สึกที่ดีกว่าการใส่ฟันปลอม

ทราบได้อย่างไรว่าควรจะต้องเข้ารับการรักษารากฟัน

เมื่อเกิดปัญหาที่ผิดปกติบริเวณรากฟัน ซึ่งมักจะมีสัญญาณเตือนด้วยอาการปวดฟัน เจ็บเวลาเคี้ยวหรือกัดอาหาร มีอาการเสียฟันเมื่อดื่มเครื่องดื่มร้อนหรือเย็น หรืออาจจะรู้สึกว่ามีอาการฟันโยก

ฟันแต่ละซี่ ประกอบไปด้วยโพรงประสาทฟัน (Pulp chamber) เป็นส่วนที่รับความรู้สึก เมื่อโพรงประสาทฟัน หรือ คลองรากฟันเกิดการติดเชื้อ จึงเกิดอาการแสดงดังที่กล่าวข้างต้น รวมไปถึงในบางรายอาจมีอาการหน้าบวม มีหนองไหลจากฟันที่ติดเชื้อ รากฟันเป็นหนองหรือมีตุ่มหนองขึ้นบนเหงือก นอกจากนี้อาจจะสังเกตง่ายๆ คือ สีของฟันจะมีสีคล้ำลงได้อีกด้วย

สาเหตุหลักการเกิดปัญหาที่รากฟัน ได้แก่ การที่เรามีฟันผุมาก หรือมีปัญหาโรคเหงือก ฟันได้รับการกระทบกระเทือนจากอุบัติเหตุ จนทำให้ฟันแตกหักถึงโพรงประสาทฟัน หรือการที่เรามีพฤติกรรมในการเคี้ยวอาหารที่ค่อนข้างรุนแรง ซึ่งการกัดเคี้ยวฟัน หรือใช้ฟันรุนแรง เป็นการไปรบกวนโพรงประสาทฟันทั้งสิ้น โดยส่งผลให้ฟันมีอาการร้าว จนกระทั่งเชื้อโรคสามารถแทรกซึมเข้าไปในส่วนของโพรงประสาทฟันได้

การรักษารากฟันแบ่งเป็น 2 วิธี

1. การรักษาด้วยวิธีปกติ
2. การรักษาด้วยวิธีการผ่าตัดปลายรากฟัน ซึ่งวิธีที่ 2 นี้จะทำก็ต่อเมื่อรักษาด้วยวิธีที่ 1 แล้วไม่ได้ผล

ขั้นตอนการรักษารากฟันด้วยวิธีปกติ

1. ทันตแพทย์จะกำจัดเนื้อฟันที่อักเสบหรือติดเชื้อออก
2. ทำความสะอาดรากฟัน และใส่ยาลงไปคลองรากฟัน
3. ปิดรากฟันด้วยวัสดุอุดชั่วคราว เพื่อป้องกันการติดเชื้อซ้ำ
4. บางกรณี เช่น การมีหนองบริเวณปลายรากฟัน อาจจำเป็นต้องใช้เวลาหลายครั้งในการทำทำความสะอาด และเปลี่ยนยาในคลองรากฟันจนกว่าการติดเชื้อ หรือการอักเสบจะหายเป็นปกติ
5. เมื่อไม่มีการอักเสบของรากฟันแล้ว ทันตแพทย์จะอุดปิดคลองรากฟันถาวรเพื่อรอการบูรณะตัวฟันต่อไป
6. การบูรณะตัวฟันเพื่อให้ใช้งานได้ตามปกติภายหลังเสร็จสิ้นการรักษารากฟัน ทำได้หลายวิธี เช่น การอุดฟัน การใส่เดือยฟัน ครอบฟัน ทั้งนี้จะเลือกวิธีการบูรณะฟันแบบใดนั้นขึ้นกับสภาพเนื้อฟันที่เหลืออยู่

สุดท้ายนี้เมื่อฟันได้รับการรักษารากฟันแล้ว ยังสามารถเกิดฟันผุขึ้นได้อีกนะค่ะ เพราะฉะนั้นการดูแลสุขอนามัยของช่องปากและฟันที่ดี ตลอดจนการพบทันตแพทย์อย่างสม่ำเสมอจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อป้องกันปัญหาในอนาคต